

STĀJĀS SPĒKĀ

2004. gada 27. septembrī

APSTIPRINĀTS

Rīgas Fondu biržas
valdes sēdē

2004. gada 22. septembrī

Ar grozījumiem, kas apstiprināti
21.10.2004.; 23.11.2004.; 25.11.2004.; 16.02.2005.;
02.03.2005.; 23.03.2005.; 27.05.2005.; 15.06.2005.;
04.07.2005.; 27.07.2005.; 29.08.2005.; 21.09.2005.;
30.11.2005.; 15.02.2006.; 29.03.2006.; 26.04.2006.;
06.07.2006.; 09.08.2006.; 23.08.2006.; 04.12.2006.;
20.12.2006.; 31.01.2007.; 04.04.2007.;
18.05.2007.; 30.10.2007.; 25.06.2008.;
5.01.2009.; 25.02.2009.; 28.05.2009.; 19.01.2010.,
26.05.2010., 20.09.2010.; 10.11.2010., 14.06.2011.

TIRDZNIECĪBAS NOLIKUMS

1. Tirdzniecības nolikums ir izstrādāts, pamatojoties uz NASDAQ OMX Riga Biedru noteikumu (turpmāk – Noteikumi) 4.1.3. punktu.

2. Tirdzniecības nolikuma mērķis ir noteikt tehniskās prasības un citas specifiskās prasības un kritērijus, kas ir nepieciešami, lai atbilstoši NASDAQ OMX Riga (turpmāk – Birža) Noteikumiem varētu veikt darījumus Biržas tirdzniecības sistēmā.

3. Tirdzniecības nolikumā lietotie termini atbilst Noteikumos lietotajiem.

4. Tirdzniecības nolikumā tiek regulēti šādi jautājumi:

4.1. Biržas dienas struktūra un darbības tirdzniecības sesijas laikā (1. pielikums);

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

4.2. Tirdzniecības uzsākšanas izsole, tirdzniecības slēgšanas izsole un līdzsvara cena (2. pielikums);

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

4.3. Uzdevumu veidi, izpildes nosacījumi un savietošanas prioritātes (3. pielikums);

4.4. Vidējās svērtās cenas intervāla noteikšana Tiešajos darījumos (4. pielikums);

4.5. Kotēšanas solis, Lotes apjoms un Cenu svārstību aizsardzības mehānisms (5. pielikums);

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 20.septembrī un stājas spēkā 2010.gada 27.septembrī)

4.6. Tiešo darījumu publiskošanas laiki un kārtība (6. pielikums);

4.7. Bloka darījumu limiti (7. pielikums);

4.8. (Izslēgts)

4.9. Tirgus uzturētāju uzdevumiem noteiktie minimālie finanšu instrumentu apjomi (9. pielikums);

4.10. Tiešo darījumu veidi un tipi (10. pielikums);

4.11. (Izslēgts)

4.12. Cenas noteikšana fiksētā ienākuma instrumentiem un norēķinu apjoma noteikšana darījumiem ar fiksētā ienākuma instrumentiem un kapitāla vērtspapīriem (12. pielikums);

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 10. novembrī un stājas spēkā 2010. gada 22. novembrī)

4.13. Kārtība, kādā tiek veikta Latvijas valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana un atpirkšana Biržas tirdzniecības sistēmā (13. pielikums);

4.14. Vidējās svērtās cenas aprēķināšana (14. pielikums).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25. februārī un stājas spēkā 2009. gada 27. februārī)

Biržas dienas struktūra un darbības tirdzniecības sesijas laikā

Šajā pielikumā ietvertajās tabulās Biržas dienas struktūra, grafiki un darbības, kuras ir atļauts veikt Uzdevumu grāmatā attiecīgajā laika periodā, ir noteiktas atsevišķi katram tirgus segmentam.

I Kapitāla vērtspapīru tirgus

Akciju tirgus segments, ieguldījumu apliecību (daļu) tirgus segments un emisijas instrumentu tirgus segments

Periods	Attiecīgā perioda atsevišķi posmi	Laiks	Darbības		
			Uzdevumu pārvaldība ¹	Automātiska savietošana	Tiešie darījumi ⁴
Pirms – tirdzniecības sesija	<i>Periods pirms tirdzniecības uzsākšanas izsoles (Pre-Open)</i>	09:00-10:00	Jā	Nē	Jā
Tirdzniecības stundas	<i>Tirdzniecības uzsākšanas izsole (Uncross)</i>	10:00	Jā	Jā ³	Jā
	<i>Nepārtrauktā tirdzniecība</i>	10:00-15:55	Jā	Jā	Jā
	<i>Periods pirms Tirdzniecības slēgšanas izsoles (Pre-close)</i>	15:55:~16:00	Jā	Nē	Jā
	<i>Tirdzniecības slēgšanas izsole (Uncross)</i>	Sistēmas izvēlēts laiks pēc nejaušības principa laika posmā no 15:59:30 līdz 16:00	Jā	Jā ³	Jā
Pēc - tirdzniecības sesija	<i>Pēc – tirdzniecības sesija</i>	~16:00-16:30	Jā ²	Nē	Jā
Ārpus - tirdzniecības periods	<i>Ārpus – tirdzniecības periods</i>	16:30 - 09:00	Nē	Nē	Nē

Paskaidrojumi:

„Jā” – darbība ir atļauta

„Nē” – darbība ir aizliegta vai nav tehniski iespējama

¹ – uzdevumu izvietošana, mainīšana, atsaukšana. Samazinot uzdevumā norādīto finanšu instrumentu skaitu, tiek saglabāta uzdevuma prioritātes kārtība Uzdevumu grāmatā; citu izmaiņu veikšana ievadītajos uzdevumos tiek veikta izmantojot iespēju atcelt/izvietot jaunu uzdevumu, tādējādi piešķirot tam jaunu prioritāti Uzdevumu grāmatā.

² - Ir iespējams veikt tikai uzdevumu atsaukšanu un izmaiņas, kas nav saistītas ar uzdevuma apjoma un cenas izmaiņām.

³ – Izsole visās Tirgus segmenta Uzdevumu grāmatās sākas vienlaicīgi. Savietošanas perioda ilgums ir ļoti neliels, parasti tas aizņem mazāk nekā vienu sekundi laika. Uzdevumu grāmatu savietošana tiek veikta pēc sistēmas noteikta nejaušības principa.

⁴ - Tiešos darījumus ar norēķinu periodu T+0 var reģistrēt Tirdzniecības stundu laikā ne vēlāk kā līdz plkst. 14:00. Tiešie darījumi ar norēķinu periodu T+0, kas tiks reģistrēti Tirdzniecības stundu laikā pēc plkst 14:00, tiks anulēti.

II Fiksētā ienākuma instrumentu tirgus

Tirgus Segments: RSE Bonds Automatch

Periods	Laiks	Darbības				
		Uzdevumu izvietošana	Uzdevumu mainīšana	Uzdevumu atsaukšana	Uzdevumu aktivizēšana / deaktivizēšana	Tiešais darījums ¹
Tirdzniecības stundas (TRAD)	10:00–16:00	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Tirdzniecības stundu noslēgšana (TERM)	16:00–16:05	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
Pēc-tirdzniecības sesija (POTR)	16:05–16:30	Nē	Nē	Jā	Nē	Nē
Ārpus-tirdzniecības periods (CLSD)	16:30–10:00	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē

Tirgus Segments: RSE Bonds

Periods	Laiks	Darbības			
		Uzdevumu izvietošana	Uzdevumu mainīšana	Uzdevumu atsaukšana	Tiešais darījums ¹
Tirdzniecības stundas (INDIC)	10:00–16:00	Jā	Jā	Jā	Jā
Tirdzniecības stundu noslēgšana (TERM)	16:00–16:30	Nē	Nē	Nē	Nē
Ārpus-tirdzniecības periods (CLSD)	16:30–10:00	Nē	Nē	Nē	Nē

Paskaidrojumi:

„Jā” – darbība ir atļauta

„Nē” – darbība ir aizliegta vai nav tehniski iespējama

¹ – Tiešos darījumus ar norēķinu periodu T+0 var reģistrēt Tirdzniecības stundu laikā ne vēlāk kā līdz plkst. 14:00. Tiešie darījumi ar norēķinu periodu T+0, kas tiks reģistrēti Tirdzniecības stundu laikā pēc plkst 14:00, tiks anulēti.

(1.pielikums izteikts jaunā redakcijā – ar grozījumiem kas apstiprināti 19.01.2010. un stājas spēkā 8.02.2010.; ar grozījumiem, kas apstiprināti 14.06.2011. un stājas spēkā 20.06.2011.)

Tirdzniecības uzsākšanas izsole, tirdzniecības slēgšanas izsole un līdzsvara cena

Šajā pielikumā ir noteikta kārtība, kādā tiek veikta Tirdzniecības uzsākšanas izsole un tirdzniecības slēgšanas izsole (turpmāk kopā sauktas – Izsole) un līdzsvara cenas noteikšanas principi.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

1. Izsole tiek veikta tikai Kapitāla vērtspapīru tirgū un tā tirgus segmentos.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2008.gada 25.jūnijā un stājas spēkā 2008.gada 30.jūnijā un ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

2. Izsole sastāv no diviem posmiem, no kuriem viens ir uzdevumu pārvaldība, savukārt otrs ir uzdevumu savietošana.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

3. Izsolē visi pirms Izsoles Uzdevumu grāmatā ievadītie un derīgie uzdevumi tiek automātiski savietoti un izpildīti par līdzsvara cenu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

4. Līdzsvara cenu nosaka tikai gadījumā, kad attiecīgajā Uzdevumu grāmatā ievadītā augstākā pirkšanas cena ir augstāka par zemāko pārdošanas cenu vai vienāda ar to.

5. Par līdzsvara cenu uzskata cenu, par kuru:

5.1. ņemot vērā attiecīgajā Uzdevumu grāmatā ievietotos uzdevumus tiktu veikts maksimālais darījumu apjoms;

5.2. pie nosacījuma, ka vienlaicīgi ir vairāk nekā viena cena, kas atbilst 5.1. punkta nosacījumiem, uzdevumu savietošana tiktu veikta par cenu, kas minimizē neizpildīto uzdevumu pārpalikumu Uzdevumu grāmatā;

5.3. pie nosacījuma, ka vienlaicīgi ir vairāk nekā viena cena, kas atbilst 5.2. punkta nosacījumiem, uzdevumu savietošana tiktu veikta par to cenu, kas norādīta uzdevumos, kuros tiek piedāvāts/pieprasīts lielāks kapitāla vērtspapīru skaits;

5.4. pie nosacījuma, ka vienlaicīgi ir vairāk nekā viena cena, kas atbilst 5.3.punkta noteikumiem, uzdevumi tiktu savietoti par cenu, kas ir vidējā cena starp augstāko cenu ar pozitīvu neizpildīto uzdevumu pārpalikumu un zemāko cenu ar negatīvu neizpildīto uzdevumu pārpalikumu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

6. Uzdevumu izpildes kārtība (prioritātes):

6.1. vispirms automātiski tiek savietoti tie uzdevumi, kuros norādītā cena ir vienāda ar līdzsvara cenu vai labāka par to, bet darījuma cena ir līdzsvara cena. Pirkšanas uzdevumu gadījumā labākā cena ir augstāka par līdzsvara cenu, un pārdošanas uzdevumu gadījumā labākā cena ir zemāka par līdzsvara cenu;

6.2. ja vairākiem uzdevumiem ir norādīta vienāda cena, vispirms tiek izpildīts (automātiski savietots) uzdevums, kurš Uzdevumu grāmatā ievadīts (reģistrēts) ātrāk (FIFO).

7. Ja noteikumi par uzdevuma derīguma noteikšanu nenosaka citādi, Tirdzniecības uzsākšanas izsolē nesavietotie uzdevumi paliek Uzdevumu grāmatā.

Uzdevumu veidi, izpildes nosacījumi un savietošanas prioritātes

Šajā pielikumā ir noteikti uzdevumu veidi, kurus ir iespējams ievadīt Biržas tirdzniecības sistēmā, šo uzdevumu izpildes nosacījumi un uzdevumu savietošanas prioritāšu principi:

I Uzdevumu savietošanas prioritāte

1. Uzdevumu grāmatā ievadītie uzdevumi tiek savietoti pēc sekojošas prioritātes:

- 1) cena;
- 2) uzdevuma redzamais apjoms: uzdevumiem ar redzamu apjomu ir augstāka prioritāte pār uzdevumiem ar slēptu daudzumu;
- 3) uzdevuma iesūtīšanas laiks Uzdevumu grāmatā (laika prioritāte).

II Uzdevumu veidi un izpildes nosacījumi kapitāla vērtspapīru tirgum

2. Uzdevumu veidi

2.1. Limita uzdevums (*Limit order*) – uzdevums, kurā nosaka augstāko pieļaujamo pirkšanas cenu vai zemāko pārdošanas cenu. Uzdevumu izpilda pilnīgi vai daļēji, veicot tā automātisku savietošanu.

Iespējams ievadīt arī Limita uzdevumu, kas ir derīgs tikai tirdzniecības uzsākšanas izsolei (LOO) vai Limita uzdevumu, kas ir derīgs tikai tirdzniecības slēgšanas izsolei (LOC). Limita uzdevums tirdzniecības uzsākšanas vai slēgšanas izsolei nozīmē uzdevumu pirkt vai pārdot par noteiktu limita vai labāku cenu, kurš ir derīgs līdz attiecīgās izsoles beigām un savietošanas gadījumā tiktu izpildīts par attiecīgās izsoles līdzsvara cenu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 10. novembrī un stājas spēkā 2010. gada 22. novembrī)

2.2. Tirgus cenas uzdevums (*Market order- MKT*) – uzdevums pirkt vai pārdot finanšu instrumentus par tirgus cenu nepārtrauktās tirdzniecības (Tirdzniecības stundu) laikā ar uzdevuma derīguma termiņu – IOC (nekavējoties vai atcelt).

Ja Tirgus uzdevums tiek ievadīts uzdevumu grāmatā pirms Izsoles, kuras beigās tiek veikta uzdevumu savietošana, ievadītais uzdevums ir derīgs arī attiecīgajā izsolē.

Uzdevumu izpilda tikai tad, ja ir iespējama tūlītēja pilnīga vai daļēja uzdevuma izpilde, veicot tā automātisku savietošanu. Ja uzdevums tiek izpildīts daļēji, uzdevums par neizpildīto daļu tiek automātiski anulēts.

Iespējams ievadīt arī Tirgus cenas uzdevumu, kas ir derīgs tikai tirdzniecības uzsākšanas izsolei (MOO) vai Tirgus cenas uzdevumu, kas ir derīgs tikai tirdzniecības slēgšanas izsolei (MOC). Tirgus cenas uzdevums tirdzniecības uzsākšanas vai slēgšanas izsolei nozīmē uzdevumu pirkt vai pārdot uzdevumā norādīto apjomu par tirgus cenu, kurš ir derīgs līdz attiecīgās izsoles beigām un savietošanas gadījumā tiktu izpildīts par attiecīgās izsoles līdzsvara cenu.

Tirgus cenas uzdevumiem tirdzniecības uzsākšanas vai slēgšanas izsolei ir augstāka prioritāte pār Limita uzdevumiem tirdzniecības uzsākšanas vai slēgšanas izsolei.

2.3. Līdzsvara cenas uzdevums (*Imbalance order – IOOP vai IOOC*) - uzdevuma veids, kas tiek izpildīts par līdzsvara cenu Tirdzniecības uzsākšanas izsoles vai Tirdzniecības slēgšanas izsoles laikā. Ir iespējams ievadīt Līdzsvara cenas uzdevumu tirdzniecības uzsākšanas izsolei (IOOP) vai Līdzsvara cenas uzdevums tirdzniecības slēgšanas izsolei (IOOC).

Līdzsvara cenas uzdevumi neietekmē līdzsvara cenas noteikšanu un tie tiek izpildīti vienīgi pret attiecīgās izsoles rezultātā pāri palikušo finanšu instrumentu apjomu. Līdzsvara cenas uzdevumi nevar tikt savstarpēji savietoti.

Līdzsvara cenas uzdevumi ir ar zemāku prioritāti attiecībā pret citiem uzdevumu veidiem un ir savstarpēji prioritāri pēc to ievadīšanas laika.

3. Uzdevumu nosacījumi

3.1. „ar daļēji slēptu daudzumu” (reserve order/iceberg order) – uzdevuma nosacījums paredz, ka uzdevumā, kas ir ievadīts Uzdevumu grāmatā nav redzama noteikta daļa no uzdevumā norādītā apjoma. Gan redzamā, gan neredzamā apjoma daļa ir pieejama izpildei attiecībā pret ienākošajiem uzdevumiem.

Ja uzdevumā ir nosacījums “ar slēptu daudzumu”, pēc tam, kad Uzdevumu grāmatā redzamais uzdevuma apjoms pilnīgi ir izpildīts (savietots), uzdevums automātiski tiek papildināts ar nākamo izpildīt paredzēto apjomu (finanšu instrumentu skaitu) un šis papildinātais uzdevums zaudē laika prioritāti pret citiem uzdevumiem, kas ievadīti ar tādu pašu cenu.

3.2. „ar minimālu apjomu” (minimum quantity order) – uzdevuma nosacījums paredz, ka uzdevums var tikt ievadīts izpildei Uzdevumu grāmatā ar minimālu norādīto apjomu.

Ja uzdevumā ir tikai nosacījums „ar minimālu apjomu”, t.i. tas netiek apvienots ar kādu citu uzdevuma izpildes nosacījumu, tas var tikt ievadīts tikai nepārtrauktās tirdzniecības laikā, nosakot uzdevuma derīguma termiņu – IOC.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 26.maijā un stājas spēkā 2010.gada 27.maijā)

3.3. „ar pilnībā slēptu daudzumu” (hidden order) - uzdevuma nosacījums paredz, ka Uzdevumu grāmatā ievadītais uzdevums nav redzams citiem tirgus dalībniekiem. Lai uzdevumam piemērotu šo nosacījumu, uzdevuma apjomam ir jāatbilst šī Nolikuma 7.pielikumā norādītajiem bloka darījumu limitiem. Ja Biedrs ievada uzdevumu vai veic izmaiņas uzdevumam, kuram tiek pielietots nosacījums „ar pilnībā slēptu daudzumu”, kā rezultātā uzdevuma apjoms ir zem noteiktajiem bloka darījumu limitiem, tad attiecīgajam uzdevumam tiks automātiski pielāgots uzdevuma derīguma termiņš „nekavējoties vai atcelt” (pēc noklusējuma) vai pēc Biedra jau iepriekš norādītas izvēlnes tas tiks noraidīts, savukārt, ja attiecīgā uzdevuma apjoms tiek samazināts daļēja uzdevumu izpildes rezultāta un tādējādi atlikušais apjoms kļūst mazāks par noteiktajiem bloka darījumu limitiem, uzdevums paliek neredzams tirgus dalībniekiem.

3.4. „ar piesaistītu cenu” (pegged order) – uzdevuma nosacījums paredz, ka uzdevuma cena ir piesaistīta finanšu instrumenta tirgus cenai. Uzdevuma cenu piesaista labākajam pirkšanas-pārdošanas cenu intervālam (BBO), kurā netiek ņemti vērā Uzdevumi „ar piesaistīto cenu”, par noteiktu attiecīgā finanšu instrumenta kotēšanas soļu skaitu. Kolīdz ir izmaiņas labākajā pirkšanas-pārdošanas cenu intervālā (BBO), uzdevuma piesaistītā cena tiek automātiski atjaunota

un uzdevumam tiek piešķirta jauna laika prioritātes kārtība. Uzdevumā „ar piesaistīto cenu” ir iespējams norādīt augstāko pieļaujamo pirkšanas cenu vai zemāko pārdošanas cenu, kuru uzdevuma piesaistītā cena nedrīkst pārsniegt un uzdevuma izpildes gadījumā cena, par kuru uzdevums tiek pilnīgi vai daļēji izpildīts, nav sliktāka par norādīto augstāko pirkšanas cenu vai zemāko pārdošanas cenu.

Ir iespējams piesaistīt uzdevuma cenu tai pašai Uzdevuma grāmatas pusei, kurā tiek ievadīts uzdevums (Primary peg: same side of the BBO), pretējai Uzdevumu grāmatas pusei, kurā tiek ievadīts uzdevums (Market peg: opposite side of the BBO) un Uzdevumu grāmatas vidējam punktam labākajā pirkšanas-pārdošanas cenu intervālā (Mid-point peg: mid-point of the BBO).

Uzdevumu „ar piesaistīto cenu” Uzdevumu grāmatas vidējam punktam labākajā pirkšanas-pārdošanas cenu intervālā (Mid-point peg), kā arī Uzdevumu „ar piesaistīto cenu”, kura cena ir iekš Uzdevumu grāmatas labākajā pirkšanas-pārdošanas cenu intervāla robežām, ir iespējams ievadīt sistēmā tikai kā uzdevumu, kas nav redzams citiem tirgus dalībniekiem un tādējādi šādam uzdevumam ir jāatbilst visiem uzdevuma „ar pilnībā slēptu daudzumu” kritērijiem, tajā skaitā, uzdevuma apjomam ir jāatbilst šī Nolikuma 7.pielikumā norādītajiem bloka darījumu limitiem

4. Uzdevumu derīguma termiņi

4.1. Uzdevumu grāmatā iesūtāmajiem uzdevumiem tiek norādītis uzdevuma derīguma termiņš, norādot to līdz noteiktam laikam Tirdzniecības sesijā, līdz noteiktam datumam vai līdz noteiktu apstākļu izpildei. Var tikt norādīti sekojoši derīguma termiņi:

- 1) **„nekavējoties vai atcelt”** (Immediate or cancel; IOC) - uzdevumu izpilda tikai tad, ja ir iespējama tūlītēja pilnīga vai daļēja uzdevuma izpilde, veicot tā automātisku savietošanu. Ja uzdevums tiek izpildīts daļēji, uzdevums par neizpildīto daļu tiek automātiski anulēts;
- 2) **„dienas uzdevums”** (Good till market close/ Day order) – uzdevums ir derīgs līdz Biržas tirdzniecības sesijas slēgšanai;
- 3) **„derīgs, kamēr tiek atcelts”** (Good till cancelled; GTC) – uzdevums ir derīgs, kamēr tas tiek atcelts. Ja uzdevums ir palicis Uzdevumu grāmatā pēc Tirdzniecības sesijas slēgšanas, tas atkārtoti tiek ievietots Uzdevumu grāmatā nākošās Biržas dienas rītā Tirdzniecības sesijas sākumā. Uzdevumi saglabā to laika priritāro kārtību, pamatojoties uz to ievadīšanas laiku Tirdzniecības sistēmā;
- 4) **„derīgs līdz noteiktam laikam”** (Good till time; GTT) – uzdevums ir derīgs līdz noteiktam laikam dienā, kurā tas ticis iesūtīts Uzdevumu grāmatā.

Ja uzdevumā ir norādīts derīguma termiņš un līdz šim termiņam uzdevums nav pilnībā izpildīts, uzdevums automātiski tiek anulēts.

5. Papildus informācija par atsevišķu uzdevumu veidu savietojamību ar uzdevumu nosacījumiem, to pielietojamību Tirdzniecības sesijas attiecīgajos periodos un to derīguma termiņu ir pieejama dokumentā „NASDAQ OMX Nordic Market Model”.

III Uzdevumu veidi un izpildes nosacījumi fiksētā ienākuma vērtspapīru tirgum

6. Šajā sadaļā lietotie termini atbilst iepriekšējā šī pielikuma sadaļā dotajiem terminu skaidrojumiem.

7. Uzdevuma veidi

7.1. **Limita uzdevums** (*Limit order*) – uzdevums, kurā nosaka augstāko pieļaujamo pirkšanas cenu vai zemāko pārdošanas cenu. Uzdevumu izpilda pilnīgi vai daļēji, veicot tā automātisku savietošanu.

7.2. **Saistītais uzdevums** (*Linked order*) – uzdevums, kas sevī apvieno noteiktu skaitu atsevišķu uzdevumu, kur katrā no apvienotajiem uzdevumiem norādīts Saistītā uzdevuma maksimālais apjoma līmenis, t.i. katrā no apvienotajiem uzdevumiem tiek norādīts vienāds uzdevuma apjoms. Saistīts uzdevums tiek izpildīts ar t.s. „VAI-nosacījumu” (OR-condition), kas nozīmē, ka daļēji izpildoties vienam no apvienotajiem uzdevumiem, automātiski par izpildītā uzdevuma apjomu tiek samazināti apvienoto uzdevumu apjomi, tādējādi nodrošinot, ka apvienotajos uzdevumos norādītais apjoms kļūst vienāds, kas nodrošina Saistītā uzdevuma izpildi par tajā norādīto maksimālo apjomu.

Ja tiek pilnībā izpildīts kāds no apvienotajiem uzdevumiem, tādējādi nodrošinot Saistītā uzdevuma izpildi, pārējie apvienotie uzdevumi tiek automātiski atcelti. Maksimālais uzdevumu skaits, kas var tikt apvienoti veidojot Saistīto uzdevumu ir pieci (5).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14.jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20.jūnijā)

8. Uzdevumu nosacījumi:

8.1. „ar daļēji slēptu daudzumu”;

8.2. „**Fill or Kill**” (FoK) - uzdevumu izpilda tikai tad, ja ir iespējama visa uzdevuma pilnīga un tūlītēja izpilde, veicot tā automātisku savietošanu ar vienu vai vairākiem atbilstošiem uzdevumiem. Ja nav iespējama visa uzdevuma pilnīga un tūlītēja savietošana, uzdevums automātiski tiek anulēts;

8.3. „**Fill and Kill**” (FaK) - uzdevumu izpilda tikai tad, ja ir iespējama tūlītēja pilnīga vai daļēja uzdevuma izpilde, veicot tā automātisku savietošanu. Ja uzdevums tiek izpildīts daļēji, uzdevums par neizpildīto daļu tiek automātiski anulēts.

9. Uzdevumu derīguma termiņi:

9.1. „**dienas uzdevums**” (Good till market close/ Day order).

(9.2.punkts izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14.jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20.jūnijā)

(3.pielikums izteikts jaunā redakcijā – ar grozījumiem kas apstiprināti 19.01.2010. un stājas spēkā 8.02.2010.)

Vidēji svērtās cenas intervāla noteikšana Tiešajos darījumos

Šajā pielikumā ir sniegts detalizētāks skaidrojums Vidēji svērtās cenas intervāla noteikšanai, kā arī dots piemērs Vidēji svērtās cenas intervāla aprēķināšanai.

1. Vidēji svērtā pirkšanas vai vidēji svērtā pārdošanas cena Vidēji svērtā cenas intervāla aprēķinam ir vidēji svērtā cena par kādu Biedrs varētu noslēgt noteikta apjoma darījumu Uzdevumu grāmatā (aprēķiniem izmanto tikai Uzdevumu grāmatā redzamos pirkšanas vai pārdošanas uzdevumu apjomus).
2. Vidēji svērtās cenas intervāls ir atkarīgs no plānotā Tiešā darījuma apjoma pret kuru rēķina vidēji svērtās cenas Uzdevumu grāmatā esošajiem pirkšanas vai pārdošanas uzdevumiem.
3. Piemērs Vidēji svērtās cenas intervāla aprēķināšanai:

Līdz Vidēji svērtās cenas intervāla ieviešanai, Tiešo darījumu, piemēram, par 250 000 akciju iegādi, atbilstoši tālāk norādītajiem uzdevumu grāmatā esošiem uzdevumiem, varētu noslēgt cenas intervālā 109.75 LVL – 110.00 LVL.

Piemērojot Vidēji svērtās cenas intervālu, minēto Tiešo darījumu var noslēgt plašākā intervālā, t.i. 109.49 LVL – 110.19 LVL.

Uzdevumu grāmatā esošie uzdevumi:

Skaitis	Pirkšana	Pārdošana	Skaitis
96200	109.75	110.00	121500
75800	109.50	110.25	67800
50000	109.25	110.50	55950
25000	109.00	110.75	23400
<u>20600</u>	<u>108.75</u>	<u>111.00</u>	<u>58800</u>
267600	109.44	110.37	327450

Aprēķins:

$$[(110.00 \cdot 121,500) + (110.25 \cdot 67,800) + (110.50 \cdot 55,950) + (110.75 \cdot 23,400)] / 250,000 = \underline{110.19}$$

$$[(109.75 \cdot 96,200) + (109.50 \cdot 75,800) + (109.25 \cdot 50,000) + (109.00 \cdot 25,000) + (108.75 \cdot 3,000)] / 250,000 = \underline{109.49}$$

(ar grozījumiem, kas apstiprināti Rīgas Fondu biržas 2007. gada 30. oktobra valdes sēdē un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī)

Kotēšanas solis, Lotes apjoms un Cenu svārstību aizsardzības mehānisms

Šajā pielikumā ir noteikts Kotēšanas solis un Lotes apjoms, kā arī aprakstīts Cenu aizsardzības mehānisms.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 10. novembrī un stājas spēkā 2010. gada 22. novembrī)

1. Kotēšanas solis

1.1. Kotēšanas solis kapitāla vērtspapīru tirgū (izņemot ieguldījumu apliecības (daļas)) atbilstoši valūtai, kādā finanšu instruments tiek kotēts Biržas sarakstos ir:

- 1) 0,001 LVL (viena tūkstošā daļa no lata);
- 2) 0,001 EUR (viena tūkstošā daļa no eiro);
- 3) 0,001 USD (viena tūkstošā daļa no ASV dolāra).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 10. novembrī un stājas spēkā 2010. gada 22. novembrī)

1.2. Kotēšanas solis ieguldījumu apliecību (daļu) tirgus segmentā, atbilstoši valūtai kādā ieguldījumu apliecības tiek kotētas Biržas sarakstos:

- 1) 0,0001 LVL (viena desmit tūkstošā daļa no lata);
- 2) 0,0001 EUR (viena desmit tūkstošā daļa no eiro);
- 3) 0,0001 USD (viena desmit tūkstošā daļa no ASV dolāra).

1.3. Kotēšanas solis fiksētā ienākuma instrumentu tirgū ir 0,0001%.

2. Lotes apjoms

2.1. Lotes apjoms ir 1 (viens).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2007. gada 30. oktobrī un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī)

3. Cenu svārstību aizsardzības mehānisms (*Volatility Guard*)

Cenu svārstību aizsardzības mehānisms izpaužas kā automātiska tirdzniecības pārtraukšana ar tai sekojošu tirdzniecības atsākšanu nolūkā nodrošināt sakārtotu un atbilstošu tirdzniecību Uzdevumu grāmatas ietvaros. Cenu svārstību aizsardzības mehānisms tiek izmantots kā automātisks regulējošs līdzeklis gadījumos, kad Uzdevumu grāmatā ievadītajā uzdevumā norādītā cena procentuālā izteiksmē būtiski atšķiras no pēdējās tirdzniecības sistēmā fiksētās pārdošanas cenas (Dinamiskais cenu svārstību aizsardzības mehānisms (*Dynamic Volatility guard*)) vai no cenas, kura parasti ir attiecīgās dienas Tirdzniecības uzsākšanas izsoles līdzsvara cena (Statiskais cenu svārstību aizsardzības mehānisms (*Static Volatility guard*)).

Detalizēta informācija par Cenu svārstību aizsardzības mehānisma darbību, noteikumiem un pieļaujamajām cenu izmaiņām procentuālā izteiksmē ir sniegta dokumentā „NASDAQ OMX Nordic Market Model”.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 20. septembrī un stājas spēkā 2010. gada 27. septembrī)

Informācijas par Tiešajiem darījumiem publiskošanas noteikumi

1. Informācija par Tiešajiem darījumiem tiek publiskota, ievērojot Biedru noteikumus un šajā pielikumā papildus noteikto kārtību.
2. Informāciju par Tiešajiem darījumiem, kuri neatbilst šī pielikuma 3. punkta nosacījumiem, Biedrs publisko tālāk minētajā kārtībā:

Tiešā darījuma noslēgšanas laiks	Informācijas paziņošanas laiks
Tirdzniecības stundu laikā	Nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) minūtes pēc Tiešā darījuma noslēgšanas
Laika periodā, kas sākas 3 (trīs) minūtes pirms Tirdzniecības stundu slēgšanas (3 minūtes pirms Tirdzniecības slēgšanas izsoles beigām) ar nosacījumu, ka informāciju par noslēgto Tiešo darījumu nav bijis iespējams publicēt Tirdzniecības stundu laikā	Pēc- tirdzniecības sesijas laikā, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) minūtes pēc Tiešā darījuma noslēgšanas
Pēc-tirdzniecības sesijas laikā	Nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) minūtes pēc Tiešā darījuma noslēgšanas
Laika periodā, kas sākas 3 (trīs) minūtes pirms Pēc – tirdzniecības sesijas slēgšanas pie nosacījuma, ka informāciju par noslēgto Tiešo darījumu nav bijis iespējams publicēt Pēc-tirdzniecības sesijas laikā	Ne vēlāk kā nākošās Biržas dienas Pirms-tirdzniecības sesijā
Laika periodā, kas sākas pēc Tirdzniecības sesijas slēgšanas	Ne vēlāk kā nākošās Biržas dienas Pirms-tirdzniecības sesijā
Pirms-tirdzniecības sesijas laikā	Ne vēlāk kā pirms Tirdzniecības stundu sākuma
Laika periodā, kas sākas 3 minūtes pirms Tirdzniecības stundu sākuma ar nosacījumu, ka informāciju par noslēgto Tiešo darījumu nav bijis iespējams publicēt Pirms-tirdzniecības sesijas laikā	Nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) minūtes pēc tiešā darījuma noslēgšanas

Ja informācija par noslētajiem Tiešajiem darījumiem nav tikusi publiskota šajā punktā sniegtajā tabulā noteiktajos laika limitos un tam par iemeslu ir bijuši tehniski pārrāvumi Biedra tehnoloģiskajā aprīkojumā informācija par noslēgto Tiešo darījumu ir jāpublisko nekavējoties pēc tam, kad minētās tehniskās problēmas tikušas novērstas. Par jebkādiem traucējumiem, kuru rezultātā nevar tikt publiskota informācija par noslēgtajiem Tiešajiem darījumiem., Biedram ir pienākums nekavējoties informēt Biržu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

3. Informāciju par Tiešo darījumu, ja šo darījumu Biedrs ir noslēdzis ar savu klientu un darījuma apjoms atbilst EK Regulā Nr. 1287/2006 (Regulas 4. tabula) noteiktam apjomam, Biedrs var publicēt ar novēlošanos, ievērojot minētajā Regulā noteiktos laika limitus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti i 2007. gada 30. oktobrī un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī un ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)

Bloka darījumu limiti

Bloka darījumu limitu apjoms ir atkarīgs no attiecīgās akcijas dienas vidējā apgrozījuma un ir noteikts atbilstoši EK Regulas Nr. 1287/2006 noteikumiem par liela apjoma uzdevumiem, salīdzinot ar parasto tirgus apjomu.

Informācija par Bloka darījumu limitiem ir pieejama Biržas tirdzniecības sistēmā.”

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2007. gada 30. oktobrī valdes sēdē un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī un ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 19. janvārī un stājas spēkā 2010. gada 8. februārī)

Tirgus uzturētāju uzdevumiem noteiktie minimālie finanšu instrumentu apjomi

Tirgus uzturētāju uzdevumiem minimālo finanšu instrumentu apjomu nosaka Birža vienlaicīgi ar lēmumu par attiecīgā finanšu instrumenta iekļaušanu tirgus uzturēšanas programmā.

Biržai ir tiesības veikt izmaiņas noteiktajos apjomos, vismaz 1 (vienu) mēnesi iepriekš par to informējot Biržas biedrus.

Informāciju par tirgus uzturētāju uzdevumiem noteikto minimālo finanšu instrumentu apjomu Birža publicē Biržas mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2007. gada 30. oktobrī un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī)

Tiešo darījumu veidi un tipi

Šajā pielikumā ir noteikta Tiešo darījumu klasifikācija un laika periodi, kad attiecīgo darījuma veidu Tirdzniecības sistēmā drīkst lietot, kā arī atsevišķu darījuma tipu izpildes kārtība.

1. Tiešo darījumu veidi:

Tiešā darījuma veids	Tiešā darījuma veida nosaukums tirdzniecības sistēmā	Paskaidrojums
Standarta	<i>OX Standard</i>	Tiešais darījums, kas ir noslēgts atbilstoši vispārējām prasībām attiecībā uz darījuma cenu, darījuma laiku un norēķiniem. Darījumi, kuru apjoms ir zemāks par Bloka darījumu limitu, tiek veikti vidēji svērtā cenu intervāla robežās. Ja vidēji svērtais cenu intervāls nav nosakāms, tad Darījums tiek veikts par cenu, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtību.
Nestandarta <i>(Non-Standard)</i>	<i>Attiecīgie darījumu tipi norādīti šī pielikuma 2.un 3.punktā dotajās tabulās</i>	Tiešais darījums, kas ievērojot pamatotus apstākļus tiek slēgts par cenu, kas neatbilst cenai, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtību vai kura nav noteikta attiecīgā Vidēji svērtās cenas intervāla robežās, vai kurš nav ticis noslēgts atbilstoši standarta darījuma nosacījumiem attiecībā uz darījuma laiku un norēķiniem.

2. Nestandarta Tiešo darījumu tipi kapitāla vērtspapīru tirgū:

Nestandarta darījuma tips	Paskaidrojums
Pārvedumi, kas saistīti ar atvasinātiem instrumentiem <i>(Derivative related transaction)</i>	Tiešais darījums vai pārvedums, kas ir saistīts ar atvasinātā instrumenta līguma izpildi vai termiņa beigšanos, kā rezultātā ir nepieciešams veikt finanšu instrumentu apmaiņu vai darījumu.
Portfeļa pārvedumi <i>(Portfolio Trade)</i>	Tiešais darījums ar vairāk kā vienu finanšu instrumentu, ja šos finanšu instrumentus sagrupē un tirgo kā vienu paketi par noteiktu atsaucē cenu.
Vidēji svērtās cenas darījumi <i>(Volume weighted average price transaction)</i>	Tiešais darījums, kas tiek noslēgts, izpildoties vairāk kā vienam uzdevumam un norēķini par darījumu tiek veikti par vidēji svērtā cenu.
Biržas akceptēti darījumi <i>(Exchange Granted trade)</i>	Cita tipa (šajā tabulā neminēts) Nestandarta Tiešais darījums Pirms cita tipa darījuma reģistrēšanas Tirdzniecības sistēmā Biedram ir jāsaņem Biržas atļauja.

3. Nestandarta Tiešo darījumu tipi fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgū

Nestandarta darījuma tips	Tiešā darījuma veida nosaukums tirdzniecības sistēmā	Paskaidrojums
Pārvedumi, kas saistīti ar atvasinātiem instrumentiem (<i>Derivative related transaction</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Tiešais darījums vai pārvedums, kas ir saistīts ar atvasinātā instrumenta līguma izpildi vai termiņa beigšanos, kā rezultātā ir nepieciešams veikt finanšu instrumentu apmaiņu vai darījumu.
Portfeļa pārvedumi (<i>Portfolio Trade</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Tiešais darījums ar vairāk kā vienu finanšu instrumentu, ja šos finanšu instrumentus sagrupē un tirgo kā vienu paketi par noteiktu atsauces cenu.
Vidēji svērtās cenas darījumi (<i>Volume weighted average price transaction</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Tiešais darījums, kas tiek noslēgts, izpildoties vairāk kā vienam uzdevumam un norēķini par darījumu tiek veikti par vidēji svērtu cenu.
Atpakaļpirkuma līguma darījumi (<i>Repurchase agreement</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Tiešais darījums, kas ir saistīts ar vienošanās par finanšu instrumentu aizņemšanos un atdošanu, izpildi.
Nestandarta norēķinu periods (<i>Non-standart settlement</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Tiešai darījums, kuram norēķinu periods atšķiras no standarta norēķinu cikla T+3.
Biržas akceptēti darījumi (<i>Exchange Granted trade</i>)	<i>OX Exchange granted trade (XGRT)</i>	Cita tipa (šajā tabulā neminēts) Nestandarta Tiešais darījums Pirms cita tipa darījuma reģistrēšanas Tirdzniecības sistēmā Biedram ir jāsaņem Biržas atļauja.

4. Ja Tiešā darījuma nosacījumi neatbilst Tiešā darījuma veidam, kas ir norādīts Biržai iesniegtajā paziņojumā, Biržai ir tiesības šo darījumu atcelt, labot darījuma veidu vai pieprasīt, lai Biedrs veic nepieciešamās izmaiņas, kā arī izslēgt šādu darījumu no darījumiem, kas nosaka Pēdējo fiksēto cenu.

5. Ja Biedrs noslēdz nestandarta Tiešo darījumu, Biedram pēc Biržas pieprasījuma ir pienākums pamatot, ka attiecīgā darījuma tipa izvēle ir nepieciešama un attaisnojama.

6. Standarta Tiešie darījumi, kas publiskoti Tirdzniecības stundu laikā par cenu, kas ietilpst attiecīgajā brīdī spēkā esošajā Cenas intervālā, ietekmē pēdējo fiksēto cenu.

(10.pielikums izteikts jaunā redakcijā – ar grozījumiem kas apstiprināti 19.01.2010. un stājas spēkā 8.02.2010.)

Cenas noteikšana fiksētā ienākuma instrumentiem un norēķinu apjoma noteikšana darījumiem ar fiksētā ienākuma instrumentiem un kapitāla vērtspapīriem

Šajā nolikumā ir noteikti fiksētā ienākuma instrumentu uzdevumu iesniegšanas un cenas noteikšanas principi, kā arī norēķinu apjoma noteikšanas principi darījumiem ar fiksētā ienākuma instrumentiem un kapitāla vērtspapīriem.

1. Iesniedzot uzdevumu vai reģistrējot darījumu ar fiksētā ienākuma instrumentiem tirdzniecības sistēmas Fiksētā ienākuma instrumentu tirgus segmentā, kur netiek veikta automātiska uzdevumu savietošana (attiecīgā instrumenta uzdevumu grāmata ir piesaistīta tirgus segmentam **RSE Bonds**), ir jāievēro sekojoši principi:

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14. jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20. jūnijā)

1.1. Uzdevumos, kurus ievada Uzdevumu grāmatā, norāda “netīro cenu” (cenu ar uzkrātajiem procentiem). Cenu norāda procentos no nominālvērtības.

1.2. Uzdevumos norāda fiksētā ienākuma instrumentu nominālo apjomu (vērtspapīru skaits reizināts ar nominālvērtību).

1.3. Norēķinu apjomu darījumiem ar fiksētā ienākuma instrumentiem aprēķina, “netīro cenu” reizinot ar norādīto nominālo apjomu. Norēķinu apjoms katram darījumam atsevišķi tiek noapaļots līdz 2 zīmēm aiz komata, izmantojot decimāldaļu aritmētiskās noapaļošanas principus.

(1.4.punkts izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14. jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20. jūnijā)

2. Iesniedzot uzdevumu vai reģistrējot darījumu ar fiksētā ienākuma instrumentiem tirdzniecības sistēmas Fiksētā ienākuma instrumentu tirgus segmentā, kur tiek veikta automātiska uzdevumu savietošana (attiecīgā instrumenta uzdevumu grāmata ir piesaistīta tirgus segmentam **RSE Bonds Automatch**), ir jāievēro sekojoši principi:

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14. jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20. jūnijā)

2.1. Uzdevumos, kurus ievada Uzdevumu grāmatā, norāda peļņas likmi līdz vērtspapīra dzēšanai (“*yield to maturity*”) (tajā skaitā īstermiņa parādzīmēm).

Sekojošiem fiksētā ienākuma instrumentiem: īstermiņa parāda vērtspapīriem; ilgtermiņa parāda vērtspapīriem ar ACT/ACT peļņas likmes – cenas aprēķina metodiku; ilgtermiņa parāda vērtspapīriem ar 30E/360 peļņas likmes – cenas aprēķina metodiku, kuriem ir viena kupona izmaksa gadā, tirdzniecības sistēmā ir pieejama attiecīgajai peļņas likmei atbilstošā “tīrā cena” (bez uzkrātā ienākuma, izteikta procentos), kura izmantojama tikai informatīviem nolūkiem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14. jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20. jūnijā)

2.2. Tirgū darbojas uzdevumu automātiskās savietošanas princips (uzdevumi tiek savietoti pēc norādītās peļņas likmes).

2.3. Uzdevumos norāda fiksētā ienākuma instrumentu nominālo apjomu (vērtspapīru skaits reiz nominālvērtība).

2.4. Norēķinu apjomu darījumiem ar fiksētā ienākuma instrumentiem aprēķina, “netīro cenu” reizinot ar nominālo apjomu. Norēķinu apjoms katram darījumam atsevišķi tiek noapaļots līdz 2 zīmēm aiz komata, izmantojot decimāldaļu aritmētiskās noapaļošanas principus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14. jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20. jūnijā)

2.5. Uzkrātais ienākums aprēķinos tiek apaļots līdz 6 zīmēm aiz komata.

(2.6.punkts izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti 2011.gada 14.jūnijā un stājas spēkā 2011.gada 20.jūnijā)

3. Norēķinu apjomu darījumiem ar kapitāla vērtspapīriem aprēķina, cenu reizinot ar uzdevumā norādīto vērtspapīru skaitu. Norēķinu apjoms katram darījumam atsevišķi tiek noapaļots līdz 2 zīmēm aiz komata, izmantojot decimāldaļu aritmētiskās noapaļošanas principus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010. gada 10. novembrī un stājas spēkā 2010. gada 22. novembrī)

SASKAŅOTS

Valsts kases pārvaldniece

I. Krūmane

2005. gada 29. jūnijā

**KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK VEIKTA LATVIJAS VALSTS VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ
IZVIETOŠANA UN ATPIRKŠANA NASDAQ OMX Riga TIRDZNICĪBAS SISTĒMĀ**

“Kārtība, kādā tiek veikta Latvijas valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana un atpirkšana NASDAQ OMX Riga tirdzniecības sistēmā” (turpmāk - noteikumi) nosaka kārtību, kādā tiek veikta Latvijas valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana konkurējošās daudz cenu izsolēs, fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošās) izsolēs un valsts vērtspapīru tiešajā pārdošanā, kā arī kārtību kādā tiek veikta Latvijas valsts vērtspapīru atpirkšana NASDAQ OMX Riga (turpmāk – Birža) tirdzniecības sistēmā. Šie noteikumi ir sagatavoti, ievērojot Ministru kabineta 2005. gada 31. maija noteikumus Nr. 387 “Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi”. Uz Latvijas valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošānu attiecas šie noteikumi, kā arī citi Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti par valsts vērtspapīriem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25. februārī un stājas spēkā 2009. gada 27. februārī)

1. LIETOTIE TERMINI

1.1. Biržas biedrs – Latvijas Republikā reģistrēta vai ārvalstu juridiska persona, kura Biržas noteikumos noteiktajā kārtībā ir ieguvusi Biržas biedra statusu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25. februārī un stājas spēkā 2009. gada 27. februārī)

1.2. Latvijas valsts vērtspapīri (turpmāk - vērtspapīri) – Latvijas valsts parādzīmes un Latvijas valsts obligācijas.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 5. janvārī un stājas spēkā 2009. gada 2. februārī)

1.3. Parādzīmes – vērtspapīri ar dzēšanas termiņu līdz vienam gadam ieskaitot, kurus laiž apgrozībā ar diskontu un dzēš par to nominālo vērtību dzēšanas datumā.

1.4. Obligācijas – vērtspapīri ar dzēšanas termiņu ilgāku par vienu gadu, kuriem ir paredzētas fiksētā ienākuma izmaksas un kurus dzēš par to nominālo vērtību dzēšanas datumā.

1.5. Nominālvērtība – noteikta vērtspapīra vērtība, kas tiek samaksāta vērtspapīra dzēšanas datumā.

1.6. Diskonts – starpība starp vērtspapīra nominālo vērtību un vērtspapīra cenu, ja vērtspapīra cena ir mazāka par vērtspapīra nominālo vērtību.

1.7. Cena – vērtspapīra vērtība, kuras aprēķināšanas kārtību nosaka šie noteikumi.

- 1.8. Fiksētais ienākums – vērtspapīru sākotnējā izvietojumā noteikts vērtspapīru ienākums, ko valsts apņemas samaksāt Valsts kases rīkojumā noteiktajos datumos.
- 1.9. Uzdevums – saistošs piedāvājums pirkt vai pārdot norādītu vērtspapīru daudzumu.
- 1.10. Konkurējošā daudzumu izsole (tālāk tekstā – konkurējošā izsole) – vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas metode vai vērtspapīru atpirkšanas metode, kurā par Biržas biedru solītām konkurējošām likmēm izsola/atpērk vērtspapīrus. Iesniedzējam uzdevumā ir jānorāda vērtspapīra peļņas likme saskaņā ar šiem noteikumiem.
- 1.11. Maksimāli pieļaujamā peļņas likme – tāda Valsts kases noteikta vērtspapīra peļņas likme, par kuru augstāk uzdevumi konkurējošā izsolē sākotnējā izvietojumā netiek apmierināti.
- 1.12. Minimālā pieļaujamā peļņas likme – tāda Valsts kases noteikta vērtspapīra peļņas likme, par kuru zemāk uzdevumi, kuri tiek iesniegti Valsts kasei vērtspapīru atpirkšanas gadījumā netiek apmierināti.
- 1.13. Fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsole (tālāk tekstā – nekonkurējošā izsole) – vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas metode, kurā par iepriekš noteiktu vērtspapīru peļņas likmi vai fikstā ienākuma likmi (obligācijām) izsola vērtspapīrus. Vērtspapīru peļņas likmi nosaka atbilstoši šo vērtspapīru pēdējā Valsts kases izsludinātajā konkurējošā izsolē noteiktajai peļņas likmei.
- 1.14. Tiešās pārdošanas metode – vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas metode, kurā Valsts kase ar Biržas tirdzniecības sistēmas starpniecību tieši piedāvā Biržas biedriem iegādāties vērtspapīrus par Valsts kases brīvi noteiktu peļņas likmi, jaunas obligāciju emisijas sākotnējās izvietojšanas gadījumā nosakot šīs emisijas fikstā ienākuma likmi.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25.februārī un stājas spēkā 2009. gada 27.februārī)
- 1.15. Tiešās atpirkšanas metode – Valsts kases veikta vērtspapīru atpirkšana, kurā Valsts kase ar Biržas tirdzniecības sistēmas starpniecību tieši piedāvā Biržas biedriem pārdot atpakaļ Valsts kasei apgrozībā esošu vērtspapīru emisiju par Valsts kases brīvi noteiktu peļņas likmi.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25.februārī un stājas spēkā 2009. gada 27.februārī)
- 1.16. Nominālvērtību apjoms – vērtspapīru nominālvērtību kopsumma, kas bez atlikuma dalās ar attiecīgās vērtspapīru emisijas minimālo iegādes apjomu.
- 1.17. Minimālais iegādes apjoms – Valsts kases rīkojumā noteiktā minimālā nominālvērtību apjoma vienība, ko izsolē var solīt Biržas biedrs un kas nav dalāma.
- 1.18. Darījums - darījums, kas tiek veikts ar vērtspapīriem konkurējošā daudzumu izsolē, fikstas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsolē un vērtspapīru tiešajā pārdošanā, kā arī vērtspapīrus atpērkot vai dzēšot pirmstermiņa un kas atbilstoši Biržas noteiktajai kārtībai ir noslēgts vai reģistrēts Biržas tirdzniecības sistēmā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25.februārī un stājas spēkā 2009. gada 27.februārī)

1.19. ISIN kods - starptautiski atzīts finanšu instrumentu identifikācijas numurs (angļu val. – International Securities Identification Number), kuru piešķir katram atvietojamam finanšu instrumentu kopumam - viena un tā paša emitenta izlaistiem finanšu instrumentiem ar vienādiem raksturlielumiem.

2. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

2.1. Vērtspapīrus emitē Finanšu ministrija un to sākotnējo izvietošanu veic Valsts kase. Vērtspapīru sākotnējā izvietošana ar Biržas starpniecību tiek veikta, izmantojot Biržas tirdzniecības sistēmu, saskaņā ar starp Valsts kasi un Biržu noslēgto līgumu. Vērtspapīru sākotnējās izvietošanas un norēķinu datumus, kā arī vērtspapīru emisiju raksturlielumus nosaka atsevišķi Valsts kases rīkojumi.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25. februārī un stājas spēkā 2009. gada 27. februārī)

2.2. Birža vērtspapīru sākotnējās izvietošanas un vērtspapīru atpirkšanas ietvaros veic šādas funkcijas:

2.2.1. nodrošina nepieciešamās informācijas tehnoloģijas vērtspapīru sākotnējās izvietošanas un atpirkšanas procesa norisei;

2.2.2. elektroniskā formā nosūta Biržas biedriem, kā arī pēc atbilstoša pieprasījuma saņemšanas Valsts kasei, informāciju par vērtspapīru sākotnējās izvietošanas rezultātiem, kā arī publicē nepieciešamo informāciju masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā;

2.2.3. nodod LCD izpildei norēķinu uzdevumus par darījumiem ar vērtspapīriem, veicot sākotnējo izvietošanu vai vērtspapīru atpirkšanu;

2.2.4. veic citas funkcijas, kuras paredz starp Valsts kasi un Biržu noslēgtie līgumi par sadarbību vērtspapīru sākotnējā izvietošanā;

2.2.5. nodrošina, ka Biržas biedram Tirdzniecības sistēmā ir pieejama informācija par attiecīgajā izsolē vai atpirkšanā veiktajiem darījumiem, izņemot informāciju par darījumā iesaistītajām pusēm. Neskatoties uz iepriekš minēto, Biržas biedrs Tirdzniecības sistēmā var identificēt paša noslēgtos ndarījumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2005. gada 21. septembrī un stājas spēkā 2005. gada 1. oktobrī)

2.3. Valsts kase apstiprina vērtspapīru sākotnējās izvietošanas rezultātus, izskata pretenzijas un citus gadījumus, kā arī pieņem citus lēmumus vērtspapīru sākotnējās izvietošanas gaitā.

2.4. Norēķini par darījumiem ar vērtspapīriem sākotnējās izvietošanas ietvaros un veicot vērtspapīru atpirkšanu, kā arī izpildot ar vērtspapīriem saistītos finanšu instrumentu notikumus, tiek veikti saskaņā ar Latvijas Centrālā depozitārija noteikumiem Nr. 13 “Par finanšu operācijām ar Latvijas valsts vērtspapīriem”.

2.5. Biržas biedri reizi mēnesī par piedalīšanos konkurējošās un nekonkurējošās izsolēs, kā arī par vērtspapīru iegādi tiešajā pārdošanā maksā Biržai komisijas maksu Biržas nolikumā “Nolikums par Biržas pakalpojumu samaksu” noteiktajā apmērā. Biržas biedram rēķins ir jāapmaksā 5 (piecu) dienu laikā pēc tā izrakstīšanas.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2006. gada 15. februārī un stājas spēkā 2006. gada 16. februārī)

3. VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ IZVIETOŠANA KONKURĒJOŠĀ IZSOLĒ

3.1. Vērtspapīru izvietošana konkurējošā izsolē tiek veikta saskaņā ar Valsts kases rīkojumu. Katrai vērtspapīru emisijai tiek organizēta atsevišķa konkurējošā izsole. Vienā dienā var notikt viena vai vairākas konkurējošās izsoles. Konkurējošās izsoles ir slēgtas, ja vien Valsts kases rīkojumā nav norādīts citādāk.

3.2. Konkurējošā izsolē nepārdots nominālvērtību apjoms var tikt izsolīts atkārtotā konkurējošā izsolē vai pārdots tiešajā pārdošanā, bet apgrozībā esošas vērtspapīru emisijas apjoma palielināšana var tikt veikta papildizsolē vai tiešajā pārdošanā.

3.3. Valsts kase pirms katras konkurējošās izsoles elektroniski nosūta Biržai rīkojumu par vērtspapīru emisiju, kurā norāda katras konkurējošās izsoles datumu un sākuma laiku, vērtspapīru ISIN kodu, nominālvērtību, emisijas apjomu, norēķinu datumu, dzēšanas datumu, obligāciju fiksētā ienākuma samaksas datumus, ja nepieciešams, norādot citu informāciju. Valsts kase šajā punktā minēto informāciju nosūta Biržai ne vēlāk kā četras darba dienas vai gadījumos, kad ārkārtas apstākļu dēļ Valsts kase nevar ievērot iepriekš noteikto informācijas iesniegšanas termiņu, ne vēlāk kā līdz plkst. 10.00 iepriekšējā darba dienā pirms katras konkurējošās izsoles. Vienlaicīgi Valsts kase nodrošina norādītās informācijas pieejamību Valsts kases mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

3.4. Nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā no šo noteikumu 3.3.punktā minētā Valsts kases rīkojuma saņemšanas Birža elektroniskā formā nosūta minēto informāciju Biržas biedriem, kā arī publicē to masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

3.5. Konkurējošā izsole notiek, ja uz to pieteicies vismaz viens Biržas biedrs.

3.6. Lai piedalītos konkurējošā izsolē, Biržas biedram konkurējošās izsoles dienā līdz Valsts kases noteiktajam laikam jāiesniedz Biržas tirdzniecības sistēmā vismaz viens uzdevums. Visi konkurējošai izsolei iesniegtie uzdevumi līdz Valsts kases noteiktajam pieteikumu iesniegšanas laikam var tikt atsaukti vai grozīti.

3.7. Biržas biedrs konkurējošā izsolē piedalās ar vienu vai vairākiem uzdevumiem, norādot katrā uzdevumā iegādājamo vērtspapīru ISIN kodu un nominālvērtību apjomu, kā arī solīto tai atbilstošo vērtspapīra peļņas likmi. Uzdevumā solītās peļņas likmes solis ir 0.001 procentu punkts. Biržas biedra uzdevumos norādītais kopējais vērtspapīru nominālvērtību apjoms nedrīkst pārsniegt Valsts kases piedāvāto vērtspapīru nominālvērtību apjomu atbilstošajā konkurējošā izsolē.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 5.janvārī un stājas spēkā 2009. gada 2.februārī)

3.8. Konkurējošajā izsolē uzdevumus apmierina, sākot ar mazāko solīto peļņas likmi Valsts kases noteiktā vērtspapīru emisijas apjoma un maksimāli pieļaujamās peļņas likmes ietvaros.

- 3.9. Gadījumā, ja konkurējošās izsoles uzdevumu nav iespējams apmierināt pilnībā, to apmierina neizsolītā nominālvērtību apjoma robežās.
- 3.10. Gadījumā, ja ir vairāki konkurējošās izsoles uzdevumi ar vienādām Biržas biedru solītām peļņas likmēm, kurus nevar apmierināt pilnībā, tos apmierina proporcionāli uzdevumā norādītajam nominālvērtību apjomam, ņemot vērā vērtspapīru emisijas apjomu un minimālo iegādes apjomu. Ja pēc šī procesa vēl paliek nepiešķirts vērtspapīru nominālvērtību apjoms, tas tiek piešķirts Biržas biedram, kura uzdevumā norādīts lielākais vērtspapīru nominālvērtību apjoms. Gadījumā, ja divos vai vairāk uzdevumos ir norādīts vienāds vērtspapīru nominālvērtību apjoms, atlikušais vērtspapīru nominālvērtību apjoms tiek piešķirts kādam no šiem Biržas biedriem, ievērojot Biržas tirdzniecības sistēmas ģenerētu nejaušības principu.
- 3.11. Konkurējošās izsoles gaitā Birža elektroniskā formā sagatavo izsoles rezultātu kopsavilkumu, kuru līdz konkurējošās izsoles dienas beigām publicē masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā, kā arī, pēc atsevišķa Valsts kases pieprasījuma saņemšanas nosūta Valsts kasei.

4. VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ IZVIETOŠANA NEKONKURĒJOŠĀ IZSOLEĒ

- 4.1. Vērtspapīru izvietošana nekonkurējošā izsolē tiek veikta saskaņā ar Valsts kases rīkojumu. Katrai vērtspapīru emisijai tiek organizēta atsevišķa nekonkurējošā izsole. Vienā dienā var notikt viena vai vairākas nekonkurējošās izsoles. Nekonkurējošās izsoles ir slēgtas, ja vien Valsts kases rīkojumā nav norādīts citādi.
- 4.2. Valsts kase pirms katras nekonkurējošās izsoles, elektroniski nosūta Biržai atbilstošo rīkojumu par vērtspapīru emisiju, kurā norāda nekonkurējošās izsoles datumu un sākuma laiku, vērtspapīru ISIN kodu, nominālvērtību, emisijas apjomu, norēķinu datumu, dzēšanas datumu, obligāciju fiksētā ienākuma samaksas datumus, ja nepieciešams, norādot citu informāciju. Valsts kase šajā punktā minēto informāciju nosūta Biržai ne vēlāk kā četras darba dienas vai gadījumos, kad ārkārtas apstākļu dēļ Valsts kase nevar ievērot noteikto informācijas iesniegšanas termiņu, ne vēlāk kā līdz plkst. 10.00 iepriekšējā darba dienā pirms katras nekonkurējošās izsoles. Vienlaicīgi Valsts kase nodrošina norādītās informācijas pieejamību Valsts kases mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

- 4.3. Nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā no šo noteikumu 4.2. punktā minētā Valsts kases rīkojuma saņemšanas Birža elektroniskā formā nosūta minēto informāciju Biržas biedriem, kā arī publicē to masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

- 4.4. Vienu darba dienu pirms katras nekonkurējošās izsoles Birža elektroniskā formā informē Biržas biedrus par nekonkurējošā izsolē izsolāmās vērtspapīru emisijas peļņas likmi un fiksētā ienākuma likmi, kā arī publicē šo informāciju masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā.

- 4.5. Nekonkurējošā izsole notiek, ja uz to pieteicies vismaz viens Biržas biedrs.
- 4.6. Lai piedalītos nekonkurējošā izsolē, Biržas biedram nekonkurējošās izsoles dienā līdz Valsts kases noteiktajam laikam jāiesniedz Biržas tirdzniecības sistēmā vismaz viens uzdevums. Visi nekonkurējošai izsolei iesniegtie uzdevumi līdz Valsts kases noteiktajam pieteikumu iesniegšanas laikam var tikt grozīti vai atsaukti.
- 4.7. Biržas biedrs nekonkurējošā izsolē piedalās ar vienu vai vairākiem uzdevumiem, norādot katrā uzdevumā iegādājamo vērtspapīru ISIN kodu, Valsts kases noteikto peļņas likmi un nominālvērtību apjomu. Biržas biedra uzdevumos norādītais kopējais vērtspapīru nominālvērtību apjoms nedrīkst pārsniegt Valsts kases piedāvāto vērtspapīru nominālvērtību apjomu atbilstošajā nekonkurējošā izsolē.
- 4.8. Nekonkurējošā izsolē uzdevumus apmierina proporcionāli uzdevumā norādītajiem vērtspapīru nominālvērtību apjomiem. Ja pēc šī procesa vēl paliek nepiešķirts vērtspapīru nominālvērtību apjoms, tas tiek piešķirts Biržas biedram, kura uzdevumā norādīts lielākais vērtspapīru nominālvērtību apjoms. Gadījumā, ja divos vai vairāk uzdevumos ir norādīts vienāds vērtspapīru nominālvērtību apjoms, atlikušais vērtspapīru nominālvērtību apjoms tiek piešķirts kādam no šiem Biržas biedriem, ievērojot Biržas tirdzniecības sistēmas ģenerētu nejaušības principu.
- 4.9. Nekonkurējošās izsoles gaitā Birža elektroniskā formā sagatavo izsoles rezultātu kopsavilkumu, kuru līdz nekonkurējošās izsoles dienas beigām publicē masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā, kā arī pēc atsevišķa Valsts kases pieprasījuma saņemšanas nosūta Valsts kasei.

5. VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ IZVIETOŠANA TIEŠAJĀ PĀRDOŠANĀ.

- 5.1. Vērtspapīru izvietošana tiešajā pārdošanā tiek veikta saskaņā ar Valsts kases rīkojumu. Vienā dienā tiešajā pārdošanā var tikt izvietotas viena vai vairākas vērtspapīru emisijas.
- 5.2. Valsts kase ne vēlāk kā vērtspapīru tiešās pārdošanas dienā, vai gadījumā, ja tiek izlaista jauna vērtspapīru emisija – ne vēlāk kā darba dienu pirms vērtspapīru tiešās pārdošanas līdz plkst.13.00, elektroniski nosūta Biržai atbilstošo rīkojumu par vērtspapīru emisiju, norādot vērtspapīru tiešās pārdošanas datumu, vērtspapīru ISIN kodu, nominālvērtību, Valsts kases noteikto peļņas likmi, norēķinu datumu, dzēšanas datumu, obligāciju fiksētā ienākuma samaksas datumus, kā arī, ja nepieciešams, norāda citu informāciju. Vienlaicīgi Valsts kase nodrošina norādītās informācijas pieejamību Valsts kases mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

- 5.3. Pēc šo noteikumu 5.2. punktā minētā Valsts kases rīkojuma saņemšanas, Birža nekavējoties, bet ne vēlāk kā tiešās pārdošanas dienā līdz plkst 10.00, elektroniskā formā nosūta minēto informāciju Biržas biedriem, kā arī publicē to masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)

- 5.4. Lai piedalītos vērtspapīru tiešajā pārdošanā, katrs Biržas biedrs iesniedz Biržas tirdzniecības sistēmā uzdevumu vērtspapīru iegādei. Visi tiešajā pārdošanā iesniegtie uzdevumi ir negrozāmi un neatsaucami.
- 5.5. Biržas biedrs tiešajā pārdošanā piedalās ar vienu vai vairākiem uzdevumiem, norādot tajā iegādājamo vērtspapīru ISIN kodu, Valsts kases noteikto peļņas likmi un nominālvērtību apjomu.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 28.maijā un stājas spēkā 2009. gada 1. jūnijā)
- 5.6. Biržas biedru iesniegtos uzdevumus vērtspapīru tiešajā pārdošanā izpilda to iesniegšanas secībā, ņemot vērā minimālo iegādes apjomu.
- 5.7. Pēc vērtspapīru tiešās pārdošanas uzdevumu izpildes Birža elektroniskā formā sagatavo tiešās pārdošanas rezultātu kopsavilkumu, kuru līdz vērtspapīru tiešās pārdošanas dienas beigām publicē masu informācijas līdzeklī *Reuters* un nodrošina informācijas pieejamību Biržas mājas lapā internetā, kā arī pēc atsevišķa Valsts kases pieprasījuma saņemšanas nosūta Valsts kasei.

6. VĒRTSPAPĪRU ATPIRKŠANA

- 6.1. Vērtspapīru emisijas pilnīga vai daļēja atpirkšana ar mērķi veikt šīs vērtspapīru emisijas pirmstermiņa dzēšanu tiek veikta saskaņā ar Valsts kases rīkojumu. Vērtspapīru atpirkšana var tikt veikta, izmantojot konkurējošās daudz cenu izsoles vai tiešās atpirkšanas metodes.
- 6.2. Valsts kase ne vēlāk kā desmit dienas pirms vērtspapīru atpirkšanas konkurējošā daudz cenu izsolē vai ne vēlāk kā dienu pirms atpirkšanas dienas, ja vērtspapīru atpirkšanai tiek izmantota tiešās atpirkšanas metode, elektroniski nosūta Biržai atbilstošo rīkojumu par vērtspapīru atpirkšanu un pirmstermiņa dzēšanu, norādot vērtspapīru atpirkšanas datumu, vērtspapīru ISIN kodu, nominālvērtību, atpirkšanas un pirmstermiņa dzēšanas apjomu, norēķinu datumu, vērtspapīru pirmstermiņa dzēšanas datumu, kā arī, ja nepieciešams, norāda citu informāciju. Vienlaicīgi Valsts kase nodrošina norādītās informācijas pieejamību Valsts kases mājas lapā internetā. Birža nodrošina tālāku informācijas izplatīšanu par vērtspapīru atpirkšanu un pirmstermiņa dzēšanu saskaņā ar šo noteikumu 3. un 5.nodaļu nosacījumiem.
- 6.3. Veicot vērtspapīru atpakaļ pārdošanu, Biržas biedrs līdz Valsts kases noteiktam laikam iesniedz Biržas tirdzniecības sistēmā vismaz vienu uzdevumu par vērtspapīru atpakaļ pārdošanu.
- 6.4. Konkurējošās daudz cenu izsoles gadījumā Biržas biedrs norāda katrā uzdevumā pārdodamo vērtspapīru ISIN kodu un nominālvērtību apjomu, kā arī piedāvāto peļņas likmi. Uzdevumā piedāvātas vērtspapīra peļņas likmes solis ir 0.001 procentu punkts. Konkurējošai daudz cenu izsolei iesniegtos uzdevumus ir iespējams grozīt vai atsaukt līdz Valsts kases noteiktajam laikam.
- 6.5. Vērtspapīru tiešās atpirkšanas gadījumā Biržas biedrs uzdevumā norāda pārdodamo vērtspapīru ISIN kodu un nominālvērtību apjomu. Tiešajai atpirkšanai iesniegtie uzdevumi ir negrozāmi un neatsaucami.

6.6. Konkurējošajā daudzscenu izsolē uzdevumus apmierina, sākot ar augstāko piedāvāto peļņas likmi Valsts kases noteiktā vērtspapīru atpirkšanas apjoma ietvaros. Valsts kasei ir tiesības noteikt vērtspapīru atpirkšanas minimālo pieļaujamo peļņas likmi. Gadījumā, ja ir vairāki konkurējošās daudzscenu izsoles uzdevumi ar vienādām Biržas biedru piedāvātām peļņas likmēm, kurus nevar apmierināt pilnībā, tos apmierina proporcionāli uzdevumā norādītajam nominālvērtību apjomam, ņemot vērā vērtspapīru emisijas apjomu un minimālo atpirkšanas apjomu. Ja pēc šī procesa vēl paliek neatpirkts vērtspapīru nominālvērtību apjoms, šis apjoms tiek atpirkts no Biržas biedra, kura uzdevumā norādīts lielākais vērtspapīru nominālvērtību apjoms. Gadījumā, ja divos vai vairāk uzdevumos ir norādīts vienāds vērtspapīru nominālvērtību apjoms, atlikušais vērtspapīru nominālvērtību apjoms tiek atpirkts no kāda no šiem Biržas biedriem, ievērojot Biržas tirdzniecības sistēmas ģenerētu nejaušības principu.

6.7. Vērtspapīru tiešajai atpirkšanai iesniegtos uzdevumus apmierina iesniegšanas secībā.

7. ATBILDĪBA PAR SAISTĪBU NEIZPILDI

7.1. Ja vērtspapīru norēķinu dienā līdz plkst. 10.00 Biržas biedrs par vērtspapīru pirkumu (vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas gadījumā) nav nodrošinājis pietiekamu naudas summu atbilstošajā kontā Latvijas Bankā vai nav nodrošinājis nepieciešamo vērtspapīru apjomu vērtspapīru kontā Latvijas Centrālajā depozitārijā (vērtspapīru atpirkšanas gadījumā), Birža pēc Valsts kases pieprasījumā sniegtās informācijas, piemēro Biržas biedram soda naudu 70 latu un 0,5% apmērā no Biržas biedra attiecīgajā izsolē vai tiešajā pārdošanā/atpirkšanā solītā vērtspapīru nominālvērtību apjoma. Soda nauda Biržas biedram jāsamaksā Biržai 10 dienu laikā pēc atbilstoša Biržas rēķina saņemšanas, pārskaitot naudas līdzekļus uz rēķinā norādīto Biržas kontu. Pēc soda naudas saņemšanas Birža saņemtus naudas līdzekļus pārskaita Valsts kasei saskaņā ar starp Valsts kasi un Biržu noslēgtajiem līgumiem par sadarbību vērtspapīru sākotnējā izvietojšanā, vērtspapīru atpirkšanā un pirmstermiņa dzēšanā.

7.2. Par šo noteikumu 2.5. punktā minētās komisijas maksas termiņa neievērošanu Biržas biedrs maksā soda naudu 0,5% apmērā no nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Soda naudas samaksa neatbrīvo Biržas biedru no pienākuma izpildīt saistības.

8. VALSTS VĒRSPAPĪRU CENAS, UZKRĀTĀS PEĻŅAS, FIKSĒTĀ IENĀKUMA UN PEĻŅAS LIKMES APRĒĶINS

8.1. Saskaņā ar Starptautiskās Vērtspapīru Tirgus Asociācijas (International Securities Market Association – ISMA) standartu gada bāze īstermiņa parādzīmju cenas un peļņas aprēķinam ir Act/360, tas nozīmē, ka aprēķinā tiek lietots faktiskais dienu skaits, par bāzi izmantojot 360 dienas. Savukārt vidēja un ilgtermiņa obligāciju cenas, uzkrātās peļņas, fiksētā ienākuma un peļņas aprēķinam gada bāze ir Act/Act, tas nozīmē, ka aprēķinā tiek lietots faktiskais dienu skaits, par bāzi izmantojot aktuālo dienu skaitu gadā. Vidēja un ilgtermiņa obligācijām, kuru emisijas (sākotnēji) laistas apgrozībā līdz 2005.gada 1.jūlijam, papildus un vai atkārtotu emisiju gadījumā tiks piemērots iepriekšējais 30E/360 gada bāzes standarts, tas nozīmē, ka katrs kalendārais mēnesis jāuzskata par 1/12 daļu no 360 dienām gadā vai 30

dienām, un laika periods no mēneša konkrēta datuma līdz nākošā mēneša tam pašam datumam jāuzskata par 30 dienām.

8.2. Aprēķinot vidēja termiņa un ilgtermiņa obligāciju cenu, peļņas likmi, uzkrāto peļņu un fiksēto ienākumu, jāņem vērā šādi nosacījumi:

8.2.1. fiksētā ienākuma maksājuma summa tiek aprēķināta uz simts latiem, noapaļojot to līdz sešām decimāldaļām, un reizinot ar vērtspapīru skaitu. Kopējo fiksētā ienākuma maksājuma summu noapaļo līdz divām zīmēm aiz komata;

8.2.2. Vērtspapīru pirkšanas cena tiek aprēķināta uz simts latiem, noapaļojot to līdz sešām decimāldaļām, un reizinot ar vērtspapīru skaitu. Kopējo vērtspapīru cenu noapaļo līdz divām zīmēm aiz komata;

8.2.3. apgrozībā esošu vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju atkārtotas vai papildus emisijas gadījumā vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju pirkšanas cenai jāpieskaita uzkrātā peļņa;

8.2.4. fiksētā ienākuma likme apgrozībā esošu vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju atkārtotas vai papildu emisijas gadījumā paliek nemainīga no šo vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju pirmās emisijas.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 5.janvārī un stājas spēkā 2009. gada 2.februārī)

8.3. Vērtspapīru cenas aprēķina metodes.

8.3.1. Īstermiņa parādzīmju cenas aprēķina metode:

$$P = N_v * (1 - d * r / 360) , \text{ kur}$$

P - parādzīmes cena;

N_v – parādzīmes nominālvērtība;

d - diskonta likme decimāldaļās;

r - faktisko dienu skaits līdz dzēšanai.

8.3.2. Vidēja termiņa un ilgtermiņa obligāciju ar fiksētu ienākuma likmi cenas aprēķina metode, kas noteikta saskaņā ar Starptautiskās Vērtspapīru Tirgus Asociācijas (International Securities Market Association – ISMA) standartu, ir šāda:

Obligācijas kopējā cena $K = P + A_c$, kur

$$P = \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1 + Y/F_q)^{L_i}} , \text{ kur}$$

P - vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju cena bez uzkrātās peļņas (tīrā cena);

n – Valsts kases maksājumu skaits līdz obligācijas dzēšanai.

CF_i - summa, kuru Valsts kase maksā katra maksājuma i-tā perioda beigās;

Y - vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju peļņas līdz dzēšanai likme decimāldaļās;

F_q - fiksētā ienākuma maksājumu skaits (biežums) gadā;

L_i - fiksētā ienākuma periodu skaits līdz Valsts kases maksājumam i-tā perioda beigās.

$$L_i = t - m / k$$

$$Ac = \frac{N * Fi * m}{Fq * k}, \text{ kur}$$

Ac - uzkrātā peļņa;

N - viena vērtspapīra nominālvērtība;

Fi - fiksētā ienākuma gada likme decimāldaļās;

m - faktiskais dienu skaits, par kurām aprēķina uzkrāto peļņu;

k - faktiskais dienu skaits fiksētā ienākuma periodā, kurā iekrīt aprēķina datums;

t - fiksētā ienākuma maksājumu skaits laikā līdz Valsts kases maksājumam i-tā perioda beigās.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2005. gada 30. novembrī un stājas spēkā 2005. gada 12. decembrī)

8.4. Vērtspapīru peļņas likmes aprēķina metodes.

8.4.1. Īstermiņa parādzīmēm, kuru dzēšanas termiņš nepārsniedz divpadsmit mēnešus:

$$i = \frac{Nv - P}{P} * \frac{360}{r}, \text{ kur}$$

Nv - parādzīmes nominālvērtība;

i - peļņas likme decimāldaļās;

P – parādzīmes cena;

r - faktisko dienu skaits līdz dzēšanai.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2005. gada 30. novembrī un stājas spēkā 2005. gada 12. decembrī)

8.4.2. Uzkrāto peļņu aprēķina no fiksētā ienākuma pēdējā norēķina datuma vai sākotnējās emisijas norēķinu datuma (ieskaitot) līdz to pašu vidēja termiņa vai ilgtermiņa obligāciju atkārtotas vai papildu emisijas norēķina datumam (neieskaitot).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2005. gada 21. septembrī un stājas spēkā 2005. gada 1. oktobrī)

9. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

9.1. Šie noteikumi stājas spēkā 2005. gada 1. jūlijā.

9.2. Ja šajos noteikumos tiek izdarīti grozījumi, tie stājas spēkā pēc Valsts kases rakstveida saskaņojuma saņemšanas, Biržas Biedru un tirdzniecības noteikumos noteiktajā kārtībā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 25.februārī un stājas spēkā 2009. gada 27.februārī)

Vidējās svērtās cenas aprēķināšana

Šajā pielikumā ir noteikta Biržā iekļauto finanšu instrumentu vidējās svērtās cenas aprēķināšanas metode.

1. Vidējā svērtā cena tiek aprēķināta, dalot kopējo darījumu apjomu attiecīgajā periodā ar tirgoto finanšu instrumentu skaitu attiecīgajā periodā, t.i. pēc formulas:

$$P_v = \frac{\sum_{i=1}^n (P_i \cdot Q_i)}{\sum_{i=1}^n Q_i}, \text{ kur}$$

P_v – finanšu instrumenta vidējā svērtā cena attiecīgajā periodā;
 P_i – finanšu instrumenta cena darījumā;
 Q_i – finanšu instrumentu skaits darījumā;
 n – darījumu skaits attiecīgajā periodā.

2. Iegūtais rezultāts tiek noapaļots līdz divām decimālzīmēm aiz komata.

3. Vidējās svērtās cenas aprēķinā tiek iekļauti sekojoši darījumi:

- līdz 2007.gada 31.oktobrim - Tirdzniecības stundu laikā automātiski savietotie darījumi (*AUTO*) un reģistrētie tiešie darījumi (*CTNO*), izņemot bloka darījumus (*CTBL*).
- no 2007.gada 1.novembra - Tirdzniecības stundu laikā automātiski savietotie darījumi (*AUTO*) un Tirdzniecības stundu laikā reģistrētie Standarta tiešie darījumi (*STND*), kuri ietekmē Pēdējo fiksēto cenu.”

(ar grozījumiem, kas apstiprināti Rīgas Fondu biržas 2007. gada 30. oktobra valdes sēdē un stājas spēkā 2007. gada 1. novembrī un ar grozījumiem, kas apstiprināti 2010.gada 19.janvārī un stājas spēkā 2010.gada 8.februārī)